

Dokumentert opplæring

Tekst: Sigmund Moen Trønsdal

Dersom du skal kjøre traktor, bruke vinsj, motorsag eller silotalje, må du kunne vise til dokumentert opplæring. Det samme gjelder dersom du skal ha andre til å arbeide for deg.

I følge "Forskrift om bruk av arbeidsutstyr" må alle som skal bruke utstyr som krever særlig forsiktighet ved bruk ha opplæring i bruk av utstyret. For de mest brukte maskinene er det tilstrekkelig med opplæring og dokumentasjon fra arbeidsgiver eller lignende. Noen maskiner er underlagt strengere krav, dvs at opplæringa må gis av skole eller tilsvarende institusjon.

Dokumentert opplæring

Dokumentert opplæring gjelder for alt arbeidsutstyr som *krever særlig forsiktighet*. Dette gjelder det meste av maskiner i landbruket slik som traktor med tilkoblet utstyr, skurtresker, motorsag, silotalje, vinsj, spikerpistol, høytrykksvasker, traktorhenger, spikerpistoler osv.

Her kan opplæring gis av bonden/ arbeidsgiver eller annen kompetent person.

Kravet gjelder alle

Driver du gard, skal alle som arbeider hos deg ha dokumentert opplæring på alle maskiner som blir brukt, dersom maskinen kan gjøre skade. Kravet gjelder deg sjøl, familie, kårfolk, avløsere og tilfeldig hjelp. Alle som ikke har dokumentert opplæring fra før, skal ha det før de tar i bruk maskinen.

Praktisk/teoretisk opplæring

"Forskrift om bruk av arbeidsutstyr" krever at det skal gis opplæring om riktig og sikker bruk og kunnskaper om betjening, bruksegenskaper og bruksområde, samt vedlikehold og kontroll. Opplæringa skal være både praktisk og teoretisk.

Etter fullført opplæring, skal både den som gir opplæringa og den som får den, dokumentere dette. Det kan du gjøre enkelt ved å notere hvilke redskap det er gitt opplæring på, og at dette signeres av begge parter. Skjema til dokumentasjon finner du i under eller i KSL-permen.

Det eneste som er unntatt kravet om opplæring, er demonstrasjon og prøving ved reparasjon.

Ditt ansvar

Om du kjøper en maskin, er det din plikt å få opplæring, og å gi opplæring til andre som skal bruke maskinen. Den som selger maskinen er fritatt for alt slikt ansvar.

Sertifisert opplæring

Sertifisert opplæring gjelder spesifikke maskiner. Her må du gå på kurs med avsluttende prøve. Faglig ansvarlig for kurset må være sertifisert. Vet til sertifisert opplæring gjelder såkalte masseforflytningsmaskiner over 15 kW eller 20,4 hk. Slike maskiner er gravemaskin, hjullaster, dumper, bulldoser og fabrikkbygd traktorgraver. Videre gjelder kravet truck, tårnkraner, mobilkraner og lastebilkrane med kapasitet større enn 2 tonnmeter.

Hva med forsikringsdekning?

Alle som kjører gravemaskin eller truck må ha sertifisert opplæring. Dette gjelder også bønder som kjører på egen eiendom. Vær oppmerksom på at forsikringa ikke dekker skader du forvolder med gravemaskinen dersom du ikke har maskinførerbevis.